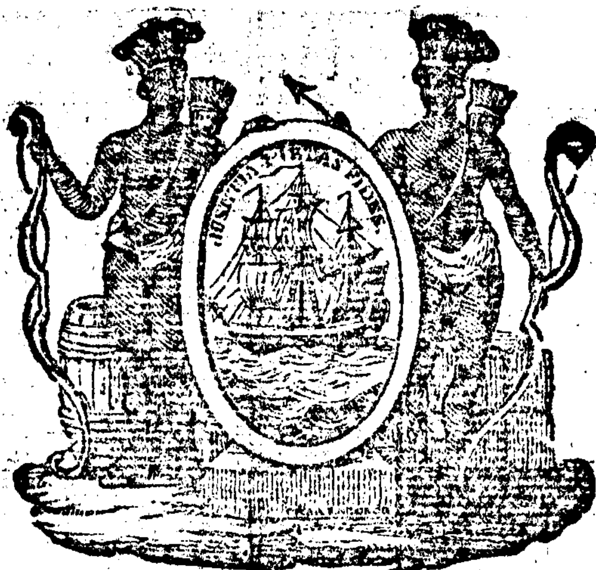
A°. 1839. | N°. 84.

Zaturdag, | 19 October.



SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, 17 October 1839.

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste aan Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal hebben vervoegd om *Brieven van Manumissie* te verleenen aan de navolgende Slaven, als:

1°. A. DE RANDAMIE, voor de Slavin *Francina* en haar Kind *Eduard;* hem in eigendom toebehoorende.

2°. HIS JEAN LEGÉ, voor de Slavin *Wilhelmina;* hem in eigendom toebehoorende.

3°. PHILIP STEINHARD, voor de Slavin *Petronella;* aankomende C. A. RICHTER. — En

4°. J. A. KLOPPERS, voor de Slavin *Johanna;* hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat Zijne Excellentie goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, die vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om hunnen den bij anticipatie bepaalden tijd van *acht* dagen, aangaande het verzoek van H. J. LEGÉ, en voor de overige hieren den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Justitiele Policie.

Diegeen, welke door aanwijzing der kenteekenen, deszelfs aanspraak kan doen gelden, op een gevonden ZILVER ZAKHOROLOGIE, kan zich deswegens aan het Bureau van den Procureur Generaal vervoegen.

Paramaribo, 18 October 1839.

De Adjunct Adsistent ten Lande van den Procureur Generaal,
J. VAN EYBR.

Advertentiën.

(37173) Fungerende CURATORS, zullen op Vrijdag den 25sten dezer, des namiddags om 4 ure, aan het Departement der *Onbeheerde Boedels en Weezen*, door den Vendumeester A. SALOMONS doen verkoopen:

De *NALATENSCHAPPEN* van Mejufvrouw SARATJE van WOLFF en die van de Heeren JAN KLEIJN en HENDRIK VALANT, bestaande in: *LIJFKLEEDEREN, MEUBELAIRE GOEDEREN*, eenige *KIVEEK*, *GOUD*- en *ZILVERWERK*, een partij oud *ZILVER* en vreemde *MUNTSPECIEN*.

Alsmede het *ERF*, met het daarop staande *GEBOUW*, La. C. No. 124 Nieuwe Wijk en Oude Wijk La. D. No. 414, gelegen in de *Zwartenhovenbrugstraat;* aankomende voor de eene *helft* JOHANNA M. C. HENCKE en voor de *wederhelft* JOHANNA MARIA A. HOFFBERK.

Paramaribo, 18 October 1839.

M. N. ARLAUD,
2de Commies.

Weggedreven:

in den nacht van den 17den dezer, van de Engelsche Sloep *Pembroke*, een *CHALOUP*, zwart geschilderd. — Die dezelve terug bezorgd bij de ondergeteekenden, zal beloond worden. (37176)

Paramaribo, 18 October 1839.

GARDNER, MAC DONALD & Co.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 14den dezer, de Engelsche Sloep Sylph, Kapt. James G. Caple, van Berbice; hebbende 5 dagen reis.

Den 17den, de Fransche Schoener l'Active, Kapt. M. Doudon, van Demerary, hebbende 5 dagen reis; Passagiers: de Heeren J. P. Longarre, Th. Diamond en C. Puilin.

UITGEKLAARD.

Den 14den, de Nd. Am. Brik Austin, Kapt. C. Burgess Jr., in Ballast naar St. Domingo.

Den 16den, het Schip Suriname, Kapt. Reindert van der Meij, naar Amsterdam: lading: 430 vaten Suiker, 16 balen Katoen, 10 balen heele Koffij en 2 oxhoofden Rum. — Passagier: de Minderjarige Jacob Petzoldt.

Idem, het Schip West-Indien, Kapt. J. J. Boon, naar Amsterdam, lading: 411 vaten Suiker, 30 balen heele- en 5 dito gebroke Koffij, 97 balen schoone Katoen en 92 stukken Hout. — Passagier: Mejufvr. C. Bernard geb. Schmidt en haar Kind.

Idem, de Nederlandsche Schoener Jan Ernst, Kapt. P. F. de Haseth, naar Curaçao.

De Brandewijn-pest.

> Hebt slechts de Waarheid en den Vrede lief.
>
> ZACHARIA.
>
> Dronkenschap verzwakt den geest, ondermijnt het ligchaam, — is een dief voor de beurs, — en een duivel voor de ziel.
>
> V. E.

(*Vervolg en slot van No. 83.*)

»»Onze doktoren moesten voor de gezondheid des volks waken en zorgen. Zij het eerst moesten, als mannen van geweten, als weldenkende lieden, overal tegen het misbruik van den sterken drank waarschuwen: en *misbruik*, dat weten zij zelve, is ook het *dagelijksch gebruik!* Zij weten het best, tot hoe vele ligchamelijke ziekten het dagelijksch gebruik aanleiding geeft. Zij weten het best, hoe vele krankheden door den wijngeest ontstaan en ontwikkeld worden, en hoe gevaarlijk, voor ieder, die zich eene gewoonte van het gebruik van sterke dranken maakt, elke krankheid wordt, die voor een' ander minder nadeelig is. Maar de doktoren, die hier zwijgen, zorgen meer, patienten te verkrijgen dan ziekten te voorkomen. Van gezonde lieden trekken zij geen voordeel. Zij waarschuwen ons niet; verbieden de hun zoo voordeelige gebrande wateren en likeuren niet, in de huizen, waar zij den vrijen toegang hebben, en het minst bij de rijken. Is dit ligtzinnigheid, bij deze menschen, of gewinzucht? En, Mijnheeren, wat zal ik van onze Regenten en Wetgevers zeggen, onder welke niet alleen menige dronkaard is; maar ook wijnhandelaars, jeneverstokers en tappers zijn? Ik wil niet van de op sterken drank verzotte ambtenaren spreken, die zich maar al te veel willekeur, onregtvaardigheid en ruwheid veroorloven. Ik wil nog slechts van de verkeerde gebruiken, vermoordende inrigtingen, wetten en verordeningen in ons land spreken: zoo, bij voorb., in plaats van de zuip-zondagen, die er zoo veel zijn, als er zondagen in een jaar zijn, te stuiten, laten zij die vrijelijk hunnen gang. Wat meer is: in plaats van de talloose jeneverstokerijen te verminderen, heeft men dezelve laten vermeerderen, en vrijheid van broodverdiensten in vrijheid van zedeloosheid laten veranderen. De menigte van branderijen vermeerdert en verhoogt de moeijelijkheid van het noodzakelijk toezigt. In plaats van de gebrande wateren steeds meer en meer, door belastingen, voor het dagelijksch gebruik bij den gemeenen man, kostbaar en onverkrijgbaar te maken, drukt men de wijnen en het bier, en dwingt men daardoor de minder bemiddelden, om zich aan de gedestilleerde wateren te houden, en het genot van dezelve tot eene gewoonte te maken. Zóó veroorloven en begunstigen de regenten de vergiftiging van het volk, van deszelfs gezondheid en goede zeden. Geene belasting op voorwerpen van weelde ware weldadiger, dan de zwaarste op den *wijngeest* en de daaruit bereide sterke draaken, op den invoer, de fabrijkaadje en het gebruik in openbare en bijzondere huizen. Ja, gindsche heeren, die zich zelve landvaders en volksvrienden noemen, zijn het, die door hunne toegevendheid in het ongemeene gebruik van sterken drank, in ons land, meer weduwen en weezen, meer kreupelen en kranken, meer zelfmoordenaars en waanzinnigen veroorzaakt hebben, dan misschien door den grootsten oorlog zoude te weeg gebragt zijn.""

»Toen de spreker zweeg, riep de waard: »Vaar voort, het is zuivere waarheid, en er is niets overdrevens in!"" —

»»Nu ja," zeide de Vrederegter, »waartoe te herhalen, wat gij zelf reeds gezegd hebt? Door begunstiging van het gebruik van sterken drank, worden de menschen ligtzinniger, verkwistender,

drager, armer, en gevoelloozer voor elke schande. Dan klaagt men over het gebrek aan goede armen-inrigtingen. Wie echter heeft de armoede bevorderd? De Wetgevers! Armoede en verkwisting verleiden tot tallooze overtredingen, dieverijen, bedriegerijen en misdaden. Men zal weinig misdadigers vinden, die, eer zij de daad volbragten, zich niet reeds te voren, door een stouten dronk, verhit en bemoedigd hebben. De straatroover, de dief, eer hij zich aan eenige onderneming waagt, zal steeds vooraf een' dronk nemen. In de geregtelijke verhooren onderzoekt men tot nog toe veel te weinig, hoe het hiermede stond. Maar ondervraag man voor man, in de gevangenissen en bewaarplaatsen van misdadigers, en gij zult de helft ervan als jenever- en wijnzuipers herkennen. En dan klaagt men, dat de tuchthuizen van wege de menigte misdadigers te klein worden! Wie heeft de vermeerdering der misdaden reeds te voren bevorderd? De Wetgever zelf is de eerste oorzaak van het algemeen verderf. Doch geen woord hierover meer."''

»Nu stond er een heer in een zwart kleed op, wien men reeds een enkel maal met den naam van Advokaat en Raadsheer betijteld had. Hij riep: »Heer Vrederegter, nog hebt gij een ding vergeten: wij hebben eene wet, die zelfs de dronkaards boven de nuchtere menschen begunstigt." — »En die is?" vroeg de Vrederegter, niet weinig verwonderd. »Dat de dronkenschap van eenen misdadiger als eene reden ter verzachting der misdaad beschouwd wordt. Men zegt: »Hij was zijne zinnen niet magtig. Men kan het hem niet toerekenen; omdat hij het in dronkenschap deed." Maar is het ook niet eene misdaad, zijnen geest te verdooven, zijne menschenwaarde te bezoedelen, en als het vee te worden? Is de dief of de moordenaar in dronkenschap te beschouwen, als iemand, wien eene daad niet toe te rekenen is; dan is de wet onregtvaardig, die hem des niet te min bestraft. In Noord-Amerika heeft de Wetgever het anders begrepen. Aldaar geldt de voorafgegane beneveling door sterken drank geenszins als reden tot verzachting der straf; maar de misdaad, in dronkenschap volbragt, wordt even zoo zonder mededoogen gestraft, als of zij in volle nuchterheid geschied ware. — Want ieder mensch is er heer en meester over, om zich zelven al dan niet te verlagen tot den toestand eens diers. Iedereen kan zich wachten, in eenen toestand te geraken, in welken hij niet meer weet, wat ernstige en gevolgrijke zaak hij volbrengt. De ernst van deze wet heeft, in Noord-Amerika, eene menigte van misdaden opvallend verminderd. Bij ons, in Europa, zal het nog lang duren, eer men de eenvoudige waarheid in dezen erkent. Wie nuchter is, weet, dat, zoodra hij dronken is, hij er niet meer voor kan instaan, dat hij niet in de naaste ure tot verraad eens vriends, tot verkwisting van zijn vermogen aan de speeltafel, tot echtbreuk, tot bloedige vechterij, tot moord, of tot welk ongeluk ook, vervallen zal. De Wijngeest opent hem de deur van den wijden weg, die misdaad op misdaad na zich sleept; voert hem lagchende tot de openlijke gevangenis, tot schande, tot ketenen, tot schavetstraf en galg. Nuchter weet hij reeds vooraf, dat het ook met hem aldus plaats zal kunnen vinden, zoo ras hij bij het wijnglas zijn verstand verliest. Evenwel drinkt hij, tot dat hij de edelste gave des Scheppers verloren heeft. Hij volbrengt de misdaad. En nu wordt hem de roes als reden tot verzachting der welverdiende straf toegerekend."''

»Het gesprek, dat tot vele gedachtenwisseling aanleiding gaf, duurde tot laat in den avond, en was nog niet geëindigd, toen ik mij, met mijnen vriend Walter, ter rust begaf."

Mengelingen.

GELD EN GEEN GELD.

De wereld wordt verdeeld in twee klassen van menschen: in menschen, die geld hebben, en in menschen, die geen geld hebben; de laatsten zijn echter in het geheel geene menschen, het zijn of *Duivels*, dat wil zeggen: *Arme Duivels*, of het zijn *Engelen*, wel te verstaan: *Engelen* van het geduld en der ontbering.

Zonder geld, zonder tanden en zonder vrouw worden wij geboren; en zonder geld, zonder tanden en zonder vrouw sterven wij weder. Dus, wat hebben wij, alles wel beschouwd, in de wereld verrigt? — Wij hebben geld verzameld, tanden gemaakt, en vrouwen genomen! Eene fraaije bestemming inderdaad! — Totdat men de tanden en de vrouwen krijgt, heeft men koorts, stuipen en kramptrekkingen van allerlei aard; heeft men dezelven eindelijk gekregen, dan baren zij ons dikwerf het gansche jaar door ongemak en pijn, en soms zijn wij genoodzaakt, ons weder van tand en vrouw te ontdoen. De tanden en de vrouwen komen van zelven, en als men ze niet zorgvuldig oppast, worden beiden hol en lastig; maar het geld komt niet van zelf, ja dikwijls verlaat de mensch deze wereld zonder geld te hebben gehad; en ik zou waarlijk zeer nieuwsgierig zijn, het antwoord te hooren, wanneer aan zulk een mensch aan gene zijde werd gevraagd: »wat hebt gij op de aarde verrigt?"

Men zegt: »het geld komt niet regt onder de mensch!" Dit is onwaar. »De regte menschen komen niet aan het geld!" Indien niet anders dan de regte menschen het geld kregen, dan zou het geld ook regt onder de menschen komen!

Wie bezit het geld? De rijken! Ziedaar het ongeluk! Wanneer de armen eens het geld hadden dan zouden wij eerst zien wat arme duivel een rijke vrek is! Het is geene kunst, rijk te zijn als men veel gelds heeft, en het is ook geene verdienste, arm te zijn als men geen geld heeft.

Wat is geld? Geld is een zekere klomp, die *onze lieve Heer* soms aan zeer onbeduidende menschen omhangt, opdat dezelven, in Zijne schepping niet verloren raken; zoo als een goede hospes aan een' zekeren sleutel gewoonlijk eene zwaarte hangt om haar niet te verliezen.

Wat is geld? Geld is een cijfer, dat alleen door de Nullen, *die zichzelven daarachter plaatsen*, groote waarde erlangt.

Wat is geld? Geld is eene schadevergoeding, die God een aantal menschen schenkt, onder beding, dat zij zich niet onderstaan, zich zelfs het minste toe te eigenen van de aardsche goederen *Verstand* en *Geest*.

Wat is geld? Geld is een gouden tranenvloed, die het lot aan den hals van eenen man stort, die dikwijls geen hart in den boezem draagt.

Wat is geld? Geld is de *accent-grave* op eene *e*, die anders stom is.

Wat is geld? Geld is het [illegible] aanplakbiljet, waarop te lezen [illegible] »hier is het bedelen [illegible]."

Wat is geld? Geld is de [illegible] verklaring van zeker Wezen, [illegible] van zijne ik-heid de volgende [illegible] geeft:

»ware ik niet, [illegible]
»hadde ik niet, wat ik [illegible]

Doch wat is *geen geld*?!! [illegible] Geen geld! Geen geld is [illegible] waarvan alle ledige zakken [illegible] hetwelk ieder mensch, die [illegible] hand heeft, met den vinger [illegible]

Geen geld is het *alibi* van ieder wezen, hetwelk behoorde te [illegible], dat wij werkelijk in de wereld zijn.

Geen geld is een dagelijksch lijden, door aanhoudende verstopping der Fortuin veroorzaakt.

Geen geld is eene stille uitnoodiging der Natuur, schulden te maken, en een luid bevel, dezelven niet te betalen.

Geen geld is een met sympathetischen inkt geschreven wisselbrief, en laste des hemelrijks, die niemand hier kan lezen, totdat het zand des grafs er op gestrooid is.

Geen geld is eene romantische echtvereeniging van twee lettergrepen, die één ligchaam en ééne ziel zijn, en die in zeventig jaren noch *Zilveren* noch *Gouden* bruiloft vieren.

Geen geld is eene valsche schaamte onzer vingers, zoodat men denkt, dat dezelven geen twee kunnen tellen.

Geen geld is de veroordeeling van onzen geest op water en brood, d. i.: op het water der Poëzy, en op de broodschrijverij.

Geen geld is eene *Expositie* tot VOLSTREKT *geen geld*, eene *prepositie* tot de onafgetrokkene wijsbegeerte, eene *positie* tot het Ministerie van Financiën, en eene gelukkige *dispositie* voor eene Platonische liefde.

Geen geld is een mensch zonder geld, waaraan de mensch ontbreekt.

Geen geld is een aanhoudend *abonnement suspendu* van onze brieventasch.

Geen geld is een zeventigjarig niezen onzer zakken, waarbij een elk ons toeroept: »God helpe u!"

Geen geld is een straatliedje, dat de gemeene man hard op zingt, doch dat de hoogere klasse slechts binnen de vier muren neuriet.

Geen geld is een weinig *Leeflooijn* bij de grooten, eene *ongesteldheid* bij den Adel, eene *ziekte* bij den [illegible], en eene *doodelijk zenuwkoorts* bij den koopman.

Geen geld is [illegible] in onze vinge[illegible].

Geen geld is de [illegible] het *Ultra*[illegible] [illegible] voor een matig prijsje [illegible] te worden.

Helaas! wat is de mensch zonder geld! Eene afgezaagde anecdote, eene opgewarmde spijs, een tekst zonder melodie, eene oude kokette, eene afgevallene vrucht, een Almanak van het vorige jaar, enz., enz.

Zonder geld kan geen Vorst regeren, geen Minister besturen, geen veldheer te wapen snellen, geen bouwmeester bouwen, geen schilder schilderen, geen landman akkeren; alleen de zanger en de dichter zingen en dichten ook *zonder* geld; zelfs de dichter dicht, en denkt dán eerst het beste, wanneer hij geen geld heeft: hij denkt dan, op wat wijze hij hetzelve bekomen kan.

Getijden.

		Hoog Water.		Laag Water.
[illegible]	's mor.	3-24	's av.	9-24
[illegible]	»	4-15	»	10,15
[illegible]	»	5-05	»	11-00
[illegible]	»	6 00	»	12-00

GEDRUKT BIJ GEZUSTERS SERRES.